

Με αφορμή τον Trump: Ένα επαναστατικό κορίτσι

της Mary Anne Trasciatti (μετάφραση: Ισμήνη Μαθιουδάκη)

Καθώς χτίζουμε ένα κίνημα για να ανατρέψουμε τον Donald Trump και να πραγματοποιήσουμε μια πραγματική κοινωνική αλλαγή, η ζωή της ακτιβίστριας Elizabeth Gurley Flynn αποτελεί έμπνευση.

Το 1976, το περιοδικό Life σημάδεψε την αμερικανική διακοσαετία με μία ειδική έκθεση με τίτλο "Αξιοσημείωτες Αμερικανίδες". Ήμουν δεκατριών ετών εκείνη την περίοδο, και θυμάμαι να ξεφυλλίζω με ανυπομονησία τις σελίδες του περιοδικού, που ήταν ένα δώρο από τη μητέρα μου, με στόχο να γαλουχήσει τον εκκολλαπτόμενο φεμινισμό μου.

Ανάμεσα στις 166 γυναίκες, ήταν το Επαναστατικό Κορίτσι, η Elizabeth Gurley Flynn, διοργανώτρια των Βιομηχάνων Εργατών του Κόσμου, μαχήτρια του λόγου, συνιδρύτρια της Αμερικανικής Ένωσης για τα Αστικά Δικαιώματα, και η πρώτη γυναίκα Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος των ΗΠΑ. Το βιογραφικό και η φωτογραφία της εμφανίστηκαν στην ενότητα με τίτλο "ευγενείς σκοποί", μαζί με δεκαεφτά ακόμα "Σταυροφόρους για τους άρρωστους, φτωχούς και τους καταπιεσμένους", συμπεριλαμβανομένων των Angela Davis, Dolores Huerta, Mary Harris και της Harriet Tubman.

Καθώς πληκτρολογώ αυτά τα λόγια, ο Donald Trump και οι υποστηρικτές του έχουν ήδη γιορτάσει την ορκωμοσία του τεσσαρακοστού πέμπτου προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών. Αλλά ενώ οι οικογένειες Trump και Pence δειπνούν και χορεύουν, εκατομμύρια ανθρώπων συγκεντρώθηκαν στην Ουάσινγκτον και σε πόλεις σε όλη τη χώρα και τον κόσμο, για να απαντήσουν στον πρωτογονισμό και τον λαϊκισμό του Trump με την επίδειξη αλληλεγγύης, και προσκαλώντας τον κόσμο να αντισταθεί.

Η χθεσινή πορεία των γυναικών είναι μόνο η αρχή μιας μακράς διαδικασίας οργάνωσης και διαμαρτυρίας σε ένα περιβάλλον που προμηνύει την αύξηση της εχθρότητας στη δημόσια διαφωνία. Ακόμα και πριν αναλάβει καθήκοντα ο νέος πρόεδρος, οι νομοθέτες σε όλη τη χώρα είχαν αρχίσει την προώθηση προτάσεων για τον περιορισμό των δικαιωμάτων των ειρηνικών διαδηλωτών. Και με την δήλωσή του ότι αυτή η κυβέρνηση θα είναι "μία κυβέρνηση του νόμου και της τάξης", ο Trump έκανε ξεκάθαρη την πλευρά που έχει επιλέξει.

Σε αυτή την εποχή, το παράδειγμα της Elizabeth Gurley Flynn είναι διδακτικό. Καθ'όλη την διάρκεια της ακτιβιστικής της πορείας, το Επαναστατικό Κορίτσι πάλευε εναντίον καταπιεστικών νόμων σε τοπικό, πολιτειακό και ομοσπονδιακό επίπεδο και προσπάθησε να σφυρηλατήσει ένα κίνημα εργατών, που αντιμετώπιζον εμπόδια λόγω φυλής ή εθνικότητας. Οι προσπάθειές της, ενώ δεν ήταν πάντα επιτυχείς, αποτελούν μία ανεξάντλητη πηγή έμπνευσης για τους σοσιαλιστές που αναζητούν να οικοδομήσουν ένα κίνημα που θα επιφέρει πραγματική κοινωνική αλλαγή, την ίδια στιγμή που αντιστέκονται στις λεηλασίες της διοίκησης Trump.

Μία ντόπια Σοσιαλίστρια

Η Elizabeth Gurley Flynn γεννήθηκε σε μία εργατικής τάξης Ιρλανδο-Αμερικάνικη οικογένεια, στο New Hampshire στις 8 Αυγούστου του 1890. Οι γονείς της ήταν

προσηλωμένοι σοσιαλιστές – το αποτέλεσμα της από πρώτο χέρι εμπειρίας τους με τη φτώχεια και την Αγγλική αποικιοκρατία – και μετέφεραν τις πεποιθήσεις τους στην κόρη τους. Η φτώχεια και η εκμετάλλευση που υπέστη αργότερα, ενίσχυσαν την κληρονομημένη πολιτική της στάση, παγιώνοντας σε εκείνη ένα μίσος για τον καπιταλισμό. Η επαναστατική φιλοσοφία του Μαρξ και του Ένγκελς, και οι σοσιαλιστική ρητορική που άκουσε στα νιάτα της επέφεραν την αποφασιστικότητα της να αλλάξει τον κόσμο.

Το 1906, στην τρυφερή ηλικία των δεκαπέντε, συνελήφθη με την κατηγορία ότι εμπόδιζε την κυκλοφορία στην πλατεία της Νέας Υόρκης, ενώ έδινε μία ομιλία για το σοσιαλισμό. Δεν θα ήταν η τελευταία φορά που θα προσέλκυε μεγάλο πλήθος με τον λόγο της, ούτε που θα συλλαμβανόταν για κάτι τέτοιο.

Τα ακροατήρια της εργατικής τάξης την λάτρευαν. Διανοούμενοι της μεσαίας τάξης και των μποέμ ήταν επίσης γοητευμένοι από εκείνη. Ακόμη και οι επικριτές της αναγνώριζαν την ευγλωττία, τη διάνοια και το ρητορικό της πνεύμα, χάρη στο οποίο ο μυθιστοριογράφος και δημοσιογράφος Theodore Dreiser τη βάφτισε Ιωάννα της Λωραίνης της Ανατολικής πλευράς. Στις δημόσιες πλατείες και τις αίθουσες της Ένωσης ανά την χώρα, ενέπνευσε αμέτρητες γυναίκες και άντρες να ενταχθούν στο εργατικό κίνημα, με την ακλόνητη λογική της, που κρυβόταν μέσα σε ένα αναβράζον πνεύμα.

Η Flynn έγινε διοργανώτρια της Ένωσης Βιομηχανικών Εργατών του Κόσμου το 1906, οι οποίοι ιδρύθηκαν ένα χρόνο νωρίτερα στο Σικάγο με το μότο "ένας τραυματισμός στον έναν από εμάς, είναι τραυματισμός για όλους μας", και κήρυξε το μήνυμα της αλληλεγγύης και του ταξικού πολέμου σε ένα ακροατήριο το οποίο η πιο συντηρητική Αμερικάνικη Ομοσπονδία Εργασίας είχε επιλέξει να αγνοήσει. Το κοινό αποτελούνταν από ανειδίκευτους εργάτες, μετανάστες, Αφροαμερικάνους, Ευρωπαίους και Ασιάτες μετανάστες και γυναίκες. Οι συγκεκριμένες ομάδες επιβαρύνονταν με ασταθή και πολύωρη απασχόληση, με πολύ χαμηλούς μισθούς, καταχρηστικούς όρους εργασίας και χωρίς συνδικάτο. Αυτοί οι εργαζόμενοι ήταν το αρχικό προεκαρίατο.

Εν μέρει επειδή σε πάρα πολλά από τα μέλη της έλειπε το δικαίωμα ψήφου, η ένωση Βιομηχανικών Εργατών του κόσμου αγκάλιασε την άμεση δράση ως τον πιο σίγουρο τρόπο για να υπονομεύσει τον καπιταλισμό και το σύστημα των μισθών.

Η Flynn έπαιξε καθοριστικό ρόλο σε πολλές απεργίες της Ένωσης Βιομηχανικών Εργατών του Κόσμου, συμπεριλαμβανομένης της εκπληκτικά επιτυχημένης απεργίας Ψωμί και Τριαντάφυλλα στα κλωστοϋφαντουργικά εργοστάσια του Λόρενς, στη Μασαχουσέτη το 1912. Κατά τη διάρκεια των δέκα εβδομάδων, 23.000 εργαζόμενοι, κυρίως μετανάστες από τη Νότια και Ανατολική Ευρώπη, άφησαν τη δουλειά τους για να διαμαρτυρηθούν για την περικοπή των μισθών.

Η ενότητα των απεργών, η μαχητική δράση των γυναικών, η συμμετοχή των παιδιών καθώς και η χρήση καινοτόμων τακτικών συγκέντρωσαν εκτεταμένη κάλυψη από τον τύπο, προκάλεσαν δημόσια συμπάθεια και εξασφάλισαν μια νίκη για τους απεργούς καθώς και αύξηση των αποδοχών για τους εργαζόμενους της κλωστοϋφαντουργίας γύρω από το κράτος.

Οι αγώνες για την ελευθερία του λόγου

Η Ένωση Βιομηχανικών Εργατών του Κόσμου ήταν πολύ χαλαρά δομημένη για να δημιουργήσει βιώσιμα και διαρκή συνδικάτα. Αλλά όταν πόλεις και κωμοπόλεις

προσπάθησαν να ματαιώσουν την διοργάνωση περνώντας νόμους που απαγόρευαν τις ομιλίες που αφορούσαν εργασιακά δικαιώματα, οι Wobblies, όπως ονομάζονταν τα μέλη της ένωσης, αγωνίζονταν σθεναρά, μετατρέποντας τον πόλεμο αυτό σε πλεονέκτημα.

Η Flynn έπαιξε πρωταγωνιστικό ρόλο. Πρωτοπόρησε στην Missoula, Montana (1908) και στην Spokane, Washington (1909), υποστηρίζοντας ότι Ένωση πρέπει να αναπτύξει παρόμοιους αγώνες σε άλλες περιοχές όπως η περιοχή του Kansas στο Missouri (1911), η περιοχή του Fresno και του San Diego, η California (1910-1911 και 1912) και η περιοχή του Denver στο Colorado (1913).

Περισσότερο από μία δεκαετία πριν την ίδρυση της Αμερικανικής Ένωσης για τα Αστικά Δικαιώματα, τα μέλη της επέμεναν ότι ο καλύτερος τρόπος για να υπερασπιστεί κάποιος την ελευθερία του λόγου ήταν να μιλήσει – και προσέλαβαν μέλη από όλη τη χώρα για να κάνουν ακριβώς αυτό.

Η Flynn περιέγραψε τη διαδικασία γραπτά στο Πανεπιστήμιο του Βόρειου Ιλινόις το 1962 :
"Έστειλαν τηλεγραφήματα στα οποία έλεγαν " Ελάτε αμέσως να υπερασπιστείτε τη Διακήρυξη των Δικαιωμάτων." Έτσι ερχόντουσαν σκαρφαλώνοντας στην κορυφή των τρένων, κάτω από τα τρένα και στα πλάγια των τρένων, μέσα σε αυτοκίνητα κουτιά και με κάθε πιθανό τρόπο με τον οποίο δεν χρειαζόταν να πληρώσουν εισιτήριο, και ερχόντουσαν κατά εκατοντάδες σε αυτές τις κοινότητες, προς κατάπληξη των αρχών, ενώ στεκόντουσαν σε ξύλινες εξέδρες η κουτιά από σαπούνια και διάβαζαν αποσπάσματα από το Σύνταγμα των ΗΠΑ ή από τη Διακήρυξη των Δικαιωμάτων.

Χαιρετώντας τους περαστικούς με την προσφώνηση " συνάδελφοι, εργαζόμενοι και φίλοι" οι ρήτορες της Ένωσης Βιομηχανικών Εργατών του Κόσμου καταλάμβαναν γωνίες των δρόμων, πεζοδρόμια, πάρκα και άλλους αστικούς δημόσιους χώρους υποστηρίζοντας προκλητικά αυτό που ο Γάλλος φιλόσοφος Ανρί Λεφέβρ αργότερα ονόμασε : "δικαίωμα στην πόλη."

Πλήρωσαν την περιφρόνηση τους στο νόμο με σωματική και λεκτική βία από την αστυνομία, χρηματικά πρόστιμα και φυλάκιση. Απτόητες, οι μαχήτριες του νόμου συνέχισαν να συναντιούνται και να τραγουδούν τραγούδια στα κελιά των φυλακών τους, ενώ διαδήλωσαν μπροστά από δικαστήρια κατά τη διάρκεια των δικών των συντρόφων τους.

Ως έγκυος δεκαεννιάχρονη, η Flynn συνελήφθη και φυλακίστηκε για δημόσια ομιλία στο Spokane. Αντίθετα με τους άντρες συναδέλφους της, οι οποίοι συνελήφθησαν και φυλακίστηκαν μαζικά, αυτή και μερικές άλλες γυναίκες συνελήφθησαν και κρατήθηκαν όλη τη νύχτα στις γυναικείες φυλακές, χωρίς τις συντρόφισσές τους. Ενώ ήταν εκεί, έγραψε μία έκθεση για τις άθλιες συνθήκες που υπομένουν οι γυναίκες κρατούμενοι.

Οι επικριτές των ελεύθερων αγώνων υποστήριξαν ότι τα μέλη της Ένωσης χρησιμοποιούν πόρους που προορίζονταν για την πρωταρχική της αποστολή, που ήταν η οργάνωση νέων μελών, καθώς ήδη από το 1916 είχε εγκαταλειφθεί ο ακτιβισμός των πολιτικών ελευθεριών. Αλλά οι αγώνες για την ελευθερία του λόγου συνεχίζουν να αποτελούν ένα σημαντικό κεφάλαιο στην ιστορία των πολιτικών ελευθεριών των ΗΠΑ, υπογραμμίζοντας το ζωτικό ρόλο που έχουν παίξει οι ριζοσπάστες στην υπεράσπιση και την διεύρυνση των δημοκρατικών δικαιωμάτων.

Σύμμαχοι και εχθροί

Η δέσμευση της Flynn για τον ακτιβισμό των πολιτικών ελευθεριών ποτέ δεν αμφισβητήθηκε. Το 1918 υπό την αιγίδα του Εθνικού Οργανισμού για την Προάσπιση Αστικών Ελευθεριών, ο πρόδρομος της Αμερικανικής Ένωσης για τα Αστικά Δικαιώματα ίδρυσε την Ένωση για την Προάσπιση των Εργαζομένων. Η οργάνωση αυτή ένωσε 170 εργατικές, σοσιαλιστικές και ριζοσπαστικές αριστερές οργανώσεις γύρω από το σκοπό της παροχής νομικής και οικονομικής υποστήριξης και την εξασφάλιση καθεστώτος του πολιτικού κρατούμενου για τους ακτιβιστές που συνελήφθησαν βάσει του νόμου περί κατασκοπείας, ο οποίος ψηφίστηκε το προηγούμενο έτος προκειμένου να καταστείλει την διαφωνία ενάντια στον πόλεμο του Woodrow Wilson "για να κάνει τον κόσμο ασφαλή για την δημοκρατία."

Πολλοί από τους ψηφοφόρους της Ένωσης για την Προάσπιση των Εργαζομένων ήταν μετανάστες υπό απέλαση, που ζούσαν σε άθλιες συνθήκες στο Leavenworth. Άλλοι παρέμεναν στα κελιά φυλακές των ΗΠΑ. Αναμφισβήτητα οι διασημότεροι ήταν οι Ιταλοί αναρχικοί μετανάστες Nicolas Sacco και Bartolomeo Vanzetti για τους οποίους η Flynn και η Ένωση αγωνίστηκαν ακούραστα, αν και ανεπιτυχώς, για τα περισσότερα από τα έξι χρόνια δοκιμασίας τους.

Είναι ευρέως γνωστό ότι η επιτροπή του Lusk, που διερευνούσε οργανώσεις στασιαστών, προσδιόριζε την Flynn ως ένα ιδιαίτερα επικίνδυνο άτομο κατά μεγάλο μέρος λόγω της ενασχόλησής της με τον ακτιβισμό των έγχρωμων Αμερικάνων. Υποστήριξε τους A. Philip Randolph και Chandler Owen όταν το 1918, τους αφαιρέθηκε το προνόμιο αλληλογραφίας για τη σοσιαλιστική τους εφημερίδα, "Ο Αγγελιοφόρος". Επίσης, μίλησε σε μία εκδήλωση στο Harlem με στόχο τη συγκέντρωση χρημάτων για τα θύματα του μακελειού που είχε πραγματοποιηθεί το 1919, μία βίαιη απόπειρα να κατασταλλεί η δημιουργία εργατικού κινήματος μεταξύ έγχρωμων γεωργών, που πλήρωναν με τα σιτηρά το ενοίκιο για τη γη τους. Το μακελειό άφησε πέντε λευκούς και πάνω από διακόσιους έγχρωμους νεκρούς.

Η Flynn, παρ'ότι δεν ήταν απρόσβλητη από τις ελλείψεις της εποχής, αρνήθηκε να περιθωριοποιήσει τους έγχρωμους ανθρώπους μέσα στο εργατικό κίνημα. Ήξερε ότι τότε όπως και τώρα, ο ρατσισμός χρησιμοποιείται εργαλειακά προκειμένου να μην καταφέρουν οι καταπιεσμένοι να οργανωθούν μαζικά.

Το 1920, η Flynn ήταν μέλος της ομάδας που ίδρυσε την Αμερικανική Ένωση για τα Αστικά Δικαιώματα. Καθ'όλη την πρώιμη ιστορία της, η Ένωση αποτελούσε κυρίως ένα συνασπισμό φιλελεύθερων και ριζοσπαστικών, αφιερωμένη στην προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων και των υποστηρικτών τους. Με τη Flynn να λειτουργεί ως σύνδεσμος μεταξύ της βασισμένης στη Βοστώνη αναρχικής κοινότητας που υποστήριζε τον Sacco και τον Vanzetti, και των φιλελεύθερων στο Bay State και στη Νέα Υόρκη, η Ένωση ενέκρινε τις διεκδικήσεις των δύο αναρχικών. Η Flynn συνεργάστηκε στενά με τον πρόεδρο της, τον Roger Baldwin, τον οποίο γνώριζε επίσης από τις ημέρες της στην Ένωση Βιομηχανικών Εργατών του Κόσμου.

Η Flynn επέστρεψε στη δημόσια ζωή δέκα χρόνια αργότερα, όταν εντάχθηκε στο Κομμουνιστικό Κόμμα, κάτι που ήταν φυσικό επακόλουθο της πορείας της. Το κόμμα είχε εισάγει πρόσφατα τη στρατηγική του Λαϊκού Μετώπου, μίας αντιφασιστικής συμμαχίας μεταξύ σοσιαλιστών, φιλελεύθερων και συνδικαλιστών. Είχε υπάρξει ορκισμένη εχθρός του καπιταλισμού σχεδόν από τη γέννησή της, ενώ ήταν επίσης μία ειλικρινής αντιφασίστρια από την άνοδο του Μουσολίνι στην εξουσία το 1922.

Αλλά η ένταξη της αυτή, αποκάλυψε επίσης την αδύναμη φύση των συμμαχιών μεταξύ φιλελεύθερων και της Αριστεράς. Οι συνάδελφοι της Αμερικανικής Ένωσης για τα Αστικά Δικαιώματα γνώριζαν την ένταξη της στο Κομμουνιστικό κόμμα όταν επανεξελέγη ομόφωνα στο εκτελεστικό συμβούλιο το 1939. Η ίδια η Ένωση ήταν μέρος του συνασπισμού του Λαϊκού Μετώπου. Αλλά το ναζιστικό – σοβιετικό σύμφωνο τον Αύγουστο του 1939 δημιούργησε ένα αυξανόμενο κύμα αντικομμουνιστών που αποχώρησαν από την οργάνωση. Σε μία κίνηση που άφησε ανεξίτηλη κηλίδα στη φήμη του, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της Ένωσης ψήφισαν να εξολοθρευτούν οι κομμουνιστές από το εσωτερικό της. Ένθερμη υπέρμαχος της ελευθερίας του λόγου από την εφηβεία της, η Flynn θεωρείται πλέον ένας κίνδυνος για το Σύνταγμα των ΗΠΑ.

Αν και το συγκεκριμένο επεισόδιο την πείραξε πολύ, δεν στάθηκε εμπόδιο στην δέσμευσή της για τις πολιτικές ελευθερίες ή την οικοδόμηση ενός συνασπισμού. Καθ'όλη την αντικομμουνιστική περίοδο μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, καθώς και κατά τη διάρκεια της Μακαρθικής περιόδου, η Flynn συνέχισε να υποστηρίζει τα δικαιώματα των κομμουνιστών και άλλων διαφωνούντων. Διετέλεσε πρόεδρος της επιτροπής άμυνας, όταν οι σύντροφοί της είχαν συλληφθεί για παραβίαση του νόμου Smith το 1949, και αφού συνελήφθη και δικάστηκε για την πράξη αυτή, μίλησε εύγλωττα στη δίκη υπεράσπισής της.

Ελπίζουμε να πειστείτε ότι είναι μέσα στα κατοχυρωμένα συνταγματικά μας δικαιώματα να υποστηρίζουμε την αλλαγή και την πρόοδο, καθώς και το σοσιαλισμό που είμαστε πεπεισμένοι ότι θα εγγυάται σε όλους τους ανθρώπους στη μεγάλη και όμορφη χώρα μας τα δικαιώματα της ζωής και της ελευθερίας, και της επιδίωξης της ευτυχίας. Το ζήτημα όμως, δεν είναι εάν έχουμε δίκιο, κάτι το οποίο καμία κριτική επιτροπή δε θα αποφασίσει. Ας μην ξεχνάει κανείς μας τα σοφά λόγια του Αβραάμ Λίνκολν "Αυτή η χώρα και οι θεσμοί της ανήκουν στους ανθρώπους που την κατοικούν."

Τα λόγια της έπεσαν στο κενό και στην ηλικία των εξήντα δύο ετών, για πρώτη φορά στην καριέρα της, η Flynn καταδικάστηκε σε φυλάκιση. Έμεινε δύο χρόνια πίσω από τα κάγκελα.

Μετά από δέκα χρόνια, το 1964, η Flynn πέθανε ενώ επισκεπτόταν την Σοβιετική Ένωση. Οι στάχτες της βρίσκονται κοντά στο μνημείο Haymarket στο Νεκροταφείο Waldheim του Σικάγο.

Η Flynn στην εποχή του Trump

Η ζωή και ο ακτιβισμός της Elizabeth Gurley Flynn αξίζει μεγάλη αναγνώριση, ειδικά στην εποχή του Trump. Η πολιτική της καριέρα δείχνει ότι οι διαδηλώσεις είναι πιο αποτελεσματικές όταν έχουν έναν απτό στόχο, και ότι οι διοργανωτές πρέπει να είναι ευέλικτοι όσον αφορά την προσαρμογή τακτικών στις απαιτήσεις μίας κατάστασης. Αυτό δείχνει ότι όλοι όσοι λαμβάνουν μέρος σε μαζικά κινήματα πρέπει να είναι έτοιμοι να αντιμετωπίσουν την κρατική καταστολή, είτε μέσω της νομοθεσίας, είτε μέσω εκφοβισμού, είτε μέσω βίας.

Αν η Flynn ήταν ζωντανή σήμερα, θα ήταν σίγουρα στην πρώτη γραμμή του αγώνα κατά του δεξιού λαϊκισμού της κυβέρνησης Trump. Θα αντιστεκόταν στους νόμους για τον περιορισμό της ελευθερίας, και θα προσπαθούσε να συσπειρώσει όσους δεν είναι οργανωμένοι.

Για εκείνη, οι εκστρατείες για τα δημοκρατικά δικαιώματα είναι συνδεδεμένες με τον αγώνα για το σοσιαλισμό , με τη διαφυλετική αλληλεγγύη που αποτελεί το θεμέλιο κάθε βιώσιμης ταξικής πολιτικής, και στον αγώνα για την ελευθερία ο οποίος παρ'ότι δεν τελείωσε ποτέ, έβρισκε πάντα την πληρέστερη έκφρασή του στους δρόμους.

Πηγή: <https://www.jacobinmag.com/2017/01/elizabeth-gurley-flynn-iww-trump-wome...>